Przedstawiamy podsumowanie konferencji pt. „Polska w Unii Europejskiej: obserwator, aktor czy lider?”.

4 czerwca 2025 roku w Villi Intrata, należącej do kompleksu Pałacu Króla Jana III Sobieskiego w Warszawie odbyła się konferencja pt. „Polska w Unii Europejskiej: obserwator, aktor czy lider?”.

W wydarzeniu wzięło udział **ponad 130 uczestników.** W ramach **dwóch paneli dyskusyjnych**, **pięciu wystąpień** oraz inspirującej rozmowy w formule **fire chat** swoją wiedzą i doświadczeniem podzieliło się łącznie **18 prelegentów**. Serdecznie dziękujemy za liczną obecność, aktywne zaangażowanie i wartościowe rozmowy! Zapraszamy do zapoznania się z podsumowaniem i relacją z wydarzenia.

Konferencję otworzyło wystąpienie Pani Minister **Henryki Mościckiej-Dendys**.

Panel I Nowy kurs Europy: między integracją, Zielonym Ładem a realiami geopolityki

W dyskusji moderowanej przez prof. Krzysztofa Koźmińskiego wzięli udział: Katarzyna Smyk (Dyrektor Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce), Jadwiga Emilewicz (Członek Zarządu Instytutu Sobieskiego), Radosław Pyffel (Ekspert Instytutu Sobieskiego, Przewodniczący Rady Programowej Związku Pracodawców “Asian Forum”), dr Jolanta Szymańska (Koordynatorka programu Unia Europejska, Polski Instytut Spraw Międzynarodowych).

„Czy wierzycie Państwo w nowe otwarcie otwarcie Unii Europejskiej? Czy rzeczywiście po stronie jej instytucji i decydentów dokonuje się realna zmiana, pozwalająca osiągać deklarowane ambitne cele, zapewnić bezpieczeństwo w

Materiał pobrany ze strony Instytutu Sobieskiego, sobieski.org.pl[autor].

niestabilnym świecie oraz skutecznie konkurować z potęgą gospodarczą Stanów Zjednoczonych i Chin?" – tym pytaniem moderatora prof. Krzysztofa Koźmińskiego otwarty został pierwszy Panel zatytułowany „Nowy kurs Europy: między integracją, Zielonym Ładem a realiami geopolityki".

Zdaniem Katarzyny Smyk, odpowiedź powinna być pozytywna, ponieważ realizowane aktualnie na szczeblu unijnym działania oraz inicjowane polityki stanowią, z jednej strony kontynuację dotychczasowych aktywności na polu m.in. zrównoważonego rozwoju, troski o prawa człowieka, pracowników i konsumentów, z drugiej zaś strony dostrzegana jest ewidentna korekta kursu w obszarach takich, jak bezpieczeństwo czy konkurencyjność. Doświadczenia takie, jak m.in. wojna rosyjsko-ukraińska, nowy geopolityczny układ mocarstw, czy publikacja Raportu Draghiego dostarczyły organom unijnym impulsu do poszukiwania nowych rozwiązań, wniosków oraz niezbędnych reform. Tym bardziej, że UE jest organizacją międzynarodową „permanentnie się reformującą", reagującą na bieżące wyzwania. Mniej optymistyczni w ocenach byli Jadwiga Emilewicz oraz Radosław Pyffel. Zdaniem Emilewicz: problem leży nie w oficjalnych stanowiskach i dokumentach unijnych, lecz w praktyce ich realizowania, która bywa nieskuteczna, ponieważ napotyka na opór biurokratyczny, ignorując jednocześnie wagę czynnika politycznego w postaci egoizmów państw narodowych lub wpływu partykularnych grup interesu. Radosław Pyffel zwrócił uwagę na kolizję aspiracji z realiami oraz iluzję koncepcji UE jako samodzielnego gracza geopolitycznego. W dyskusji przytoczono m.in. następujący przykład: przyjęta w 2010 r. Strategia Lizbońska miała uczynić z Europy najbardziej dynamiczny i konkurencyjny region gospodarczy na świecie, rozwijający się szybciej niż Stany Zjednoczone – podczas gdy obecnie jesteśmy świadkami raczej „ucieczki" przedsiębiorców na inne kontynenty; zwiększa się dystans pomiędzy UE, a USA oraz Chinami, a inne ponadnarodowe organizacje gospodarcze (Mercosur) rozwijają bardziej dynamicznie. Krzysztof Koźmiński przypomniał, że krytyka pod adresem unijnego prawodawstwa formułowana jest, w tym również w dokumentach unijnych, od kilkudziesięsięciu lat, lecz konstruktywnych zmian ograniczających zjawisko nadregulacji i inflacji prawa, wciąż brakuje. Dr Jolanta Szymańska, akcentowała natomiast wagę procedur konsultacyjnych oraz deliberatywnych, podkreślając również konieczność lepszej komunikacji decyzji społeczeństwom, wartość dialogu pomiędzy poszczególnymi interesariuszami oraz dążenie do kompromisu w procesie decyzyjnym. Przedmiotem dyskusji objęto również zagadnienia takie, jak stan regulacji prawnej UE oraz inicjatywy deregulacyjne, rolę orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości UE na tle kompetencji traktatowych, kwestię wspólnej armii unijnej oraz sprawność kadr

Materiał pobrany ze strony Instytutu Sobieskiego, sobieski.org.pl[autor].

administracyjnych. Wśród konkluzji dyskusji znalazła się też taka, że szczególnie dzisiaj potrzebni są kompetentni urzędnicy, przygotowani do pracy w międzynarodowym otoczeniu, otwarci na nowe wyzwania i pozbawieni kompleksów – w tym również obywatele polscy w strukturach unijnych.

Panel II Europa w punkcie zwrotnym: jaka rola Polski w reformującej się Unii?

W dyskusji moderowanej przez dziennikarza Agatona Kozińskiego udział wzięli: Ignacy Niemczycki (Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów), Leszek Jesień (Dyrektor Departamentu Współpracy Międzynarodowej PSE), Bogusław Sonik (Poseł do Parlamentu Europejskiego VI, VII i VIII kadencji, Poseł na Sejm RP VIII i IX kadencji), Mirosław Wróblewski (Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych).

„Jako naród wykorzystaliśmy szansę” – mówił Ignacy Niemczycki, podkreślając zmiany, jakie zaszły w Polsce po 4 czerwca 1989 r. Podsekretarz stanu podkreślał też, że współcześnie Polska w ramach UE powinna skupić się na relacjach z USA oraz poprawie konkurencyjności gospodarki europejskiej. Z kolei Leszek Jesień, jeden z najwybitniejszych znawców unijnych realiów w Polsce, wskazywał, że kluczowe zmiany powinny zachodzić w czterech obszarach: rolnictwie, energetyce, nowoczesnych technologiach i projektach strategicznych. „Istotą Unii jest być nudną” – mówił, dodając, że „nadambitność UE to jej kamień młyński”. Po nim przemawiał prezes UODO tłumacząc specyfikę zmian w zarządzaniu danym w UE, podkreślając, że regulacje w tym obszarze zostały już zamknięte na szczeblu Brukseli i nie będą się pojawiać nowe. Natomiast Bogusław Sonik odniósł się krytycznie do polityki UE, a także do polityki Polski wobec UE, wskazując na serię zaniedbań i zapóźnień, które są konsekwencją błędów Brukseli oraz braku odpowiednich działań ze strony Warszawy. Te komentarze wywołały burzliwe reakcje i liczne pytania ze strony zgromadzonej publiczności.

Materiał pobrany ze strony Instytutu Sobieskiego, sobieski.org.pl[autor].

Podczas konferencji Instytutu Sobieskiego szczególną uwagę poświęcono możliwościom budowania kariery na arenie międzynarodowej. W swoich wystąpieniach prelegenci z wieloletnim doświadczeniem w instytucjach unijnych, dyplomacji oraz organizacjach międzynarodowych podzielili się swoją wiedzą, wskazówkami i refleksjami dotyczącymi pracy w strukturach międzynarodowych.

Szczególnie inspirujące było wystąpienie Jakuba Boratyńskiego, Dyrektora w Dyrekcji Generalnej ds. Rynku Wewnętrznego, Przemysłu, Przedsiębiorczości i MŚP Komisji Europejskiej, który opowiedział o ścieżce kariery w unijnych strukturach oraz o wyzwaniach, jakie wiążą się z pełnieniem funkcji urzędnika UE.

Prof. Arkady Rzegocki, były Ambasador RP w Wielkiej Brytanii i były Szef Służby Zagranicznej w swoim wystąpieniu podkreślił, że obecność Polaków w organizacjach międzynarodowych to nie tylko potrzeba, ale wręcz konieczność.

Wystąpienie Witolda Naturskiego, Dyrektora Biura Parlamentu Europejskiego w Polsce, rzuciło światło na nową perspektywę finansową UE i szanse, które za sobą niesie.

Na zakończenie bloku, Jakub Knopp, stypendysta programu Transatlantic Future Leaders Forum, podzielił się swoim doświadczeniem związanym ze stażem w Kongresie Stanów Zjednoczonych – pokazując, że ambitne cele są w zasięgu polskich studentów i absolwentów.

Wieczorem odbyło się uroczyste wręczenie certyfikatów uczestnikom Akademii Młodych Ekspertów – osobom, które przez ostatnie 8 miesięcy uczestniczyły w cyklu warsztatów przygotowujących do testów rekrutacyjnych EPSO i rozwijały kompetencje niezbędne do pracy w instytucjach UE.

Materiał pobrany ze strony Instytutu Sobieskiego, sobieski.org.pl[autor].

Zwieńczeniem wydarzenia był bankiet połączony z rozmową w formule fire chat. W dyskusji uczestniczył Premier Mateusz Morawiecki, obecnie pełniący funkcję przewodniczącego Partii Europejskich Konserwatystów i Reformatorów. Odpowiadał na pytania uczestników oraz przedstawił swoją wizję przyszłości Europy. Podkreślił, że kluczowym elementem integracji europejskiej powinna być współpraca gospodarcza, która – jego zdaniem – powinna stanowić główną siłę napędową procesu integracyjnego. Zaznaczył również, że EKR reprezentuje stanowisko eurorealistyczne, opowiadając się za Europą suwerennych państw, które ściśle współpracują w kluczowych obszarach, takich jak gospodarka, bezpieczeństwo czy energetyka, ale jednocześnie zachowują niezależność i prawo do samodzielnego podejmowania decyzji w sprawach wewnętrznych.

Zachęcamy do obejrzenia relacji w formie wideo – zobaczcie, jak wyglądało to inspirujące spotkanie!

Materiał pobrany ze strony Instytutu Sobieskiego, sobieski.org.pl[autor].